

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 578/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. M., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 318/1999 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2012 doručená sťažnosť Ing. R. M. (ďalej aj „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v

primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 318/1999.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že *«dňa 10.09.1999 podal žalobca na Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd“) žalobu zo dňa 18.08.1999 s návrhom na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 3 275,22 EUR (98 669,20 SK) s príslušenstvom. ... Dňa 18.05.2001 bol súdu žalovaným doručený vzájomný návrh zo dňa 16.05.2001 na zaplatenie sumy 3 308,41 EUR (99 669,20 AK). Súd uznesením zo dňa 26. 11. 2003 vyzval žalovaného na zdôvodnenie vzájomného návrhu. Uznesením zo dňa 09. 01. 2004 súd ustanovil v konaní znalca Ing. N. ... Znalec doručil znalecký posudok súdu dňa 23. 03. 2005».*

3. Sťažovateľ podal 23. júla 2012 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Predsedníčka okresného súdu v odpovedi z 23. augusta 2012 adresovanej právnenému zástupcovi sťažovateľa uviedla: *„Vašu sťažnosť čo do prietahov v konaní hodnotím ako opodstatnenú a stav konania budem priebežne sledovať.“*

4. Sťažovateľ porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vidí v tom, že

„- žaloba žalobcu bola podaná na súd v roku 1999 – do dnešného dňa nebolo o nej rozhodnuté,

- vzájomný návrh žalovaného bol podaný na súd v roku 2001 – do dnešného dňa nebolo o ňom rozhodnuté,

- súd ustanovil prvého znalca v konaní až v roku 2004 (posudok bol prejednaný až v roku 2008), napriek tomu, že žalovaný od začiatku podania žaloby erudovane spochybňoval (žalovaný má príslušnú kvalifikáciu v odbore) závery znaleckého posudku žalobcu, vypracovaný mimo konania,

- súd, napriek tomu, že znalci nedodržiavali súdom stanovené lehoty na vypracovanie posudkov alebo odpovedí na doplňujúce otázky nevyužil voči nim žiadne právne prostriedky,

- súd tiež toleroval znalcom neodborne vykonané znalecké posudky,
- sám súd svojou neefektívnou činnosťou prispel k tomu, že predmetný prípad nie je po 13 rokoch rozhodnutý ani na prvom stupni, pričom sa v uvedenom prípade jedná o pomerne jednoduchý spor,
- súd má medzi jednotlivými termínmi pojednávania neprimerané dlhé časové medzery napriek tomu, že predmetný spor rozhoduje o začiatku podania žaloby jedna sudkyňa“.

5. Z uvedených dôvodov sťažovateľ navrhoval, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že:

„1. Neefektívnou, nesústredenou a nesprávnou činnosťou pri konaní a rozhodovaní, ako aj procesnými nedostatkami na strane Okresného súdu Bratislava II v právnej veci, sp. zn. 14C/318/1999, bolo porušené právo sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov.

2. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava II, aby vo veci konal bez prieťahov.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 30 000 EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu.

4. Okresný súd Bratislava II je povinný nahradiť právnemu zástupcovi sťažovateľa náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom SR, na účet ... vo výške 323,52 EUR...“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnuté konanie trvá na okresnom súde od 10. septembra 1999, resp. od 18. mája 2001, pričom sťažovateľ sa pred podaním sťažnosti ústavnému súdu domáhal odstránenia ním namietaného stavu konania využitím postupu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), a to podaním sťažnosti na prietahy v konaní z 23. júla 2012 predsedovi okresného súdu, na ktorú predsedníčka súdu v zákonom ustanovenej lehote odpovedala a pripustila existenciu prietáhov v konaní.

12. Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa zákona o súdoch predstavuje prostriedok ochrany základných práv sťažovateľa garantujúci naplnenie účelu sťažnosti na prietahy v konaní, ktorým je prijatie potrebných opatrení na odstránenie prípadných nedostatkov zistených pri prešetrení sťažnosti na prietahy v konaní podanej predsedovi okresného súdu.

13. Podľa judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05) účelom sťažnosti na prietahy v konaní podľa zákona o súdoch nie je potvrdenie stavu, ktorý nie je v súlade s právom zaručeným podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru), ale poskytnutie príležitosti všeobecnému súdu, aby v namietanej veci sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Pre tento postup je potrebné poskytnúť všeobecnému súdu primeraný časový priestor na prijatie vhodných opatrení (IV. ÚS 78/07). Uvedený názor ústavného súdu korešponduje so všeobecne záväznou právnou úpravou zákona o súdoch (§ 118 ods. 1 a 4).

14. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že jednou zo základných podmienok pre úspešné namietanie porušenia základných práv a slobôd v sťažnosti sťažovateľa podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Právny poriadok ustanovuje za iný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa aj sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch. Sťažovateľ síce využil tento právny prostriedok ochrany svojich základných práv, avšak svojím konaním spočívajúcim v podaní ústavnej sťažnosti v lehote necelých 2 mesiacov po doručení mu vyjadrenia predsedníčky okresného súdu zmaril účel sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, ktorým je zabezpečenie prijatia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov (§ 118 ods. 3 zákona o súdoch).

15. Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že zo samotnej sťažnosti vyplýva prijatie určitých opatrení okresným súdom na odstránenie prietahov v konaní spočívajúcich v nariadení termínu pojednávania na 12. október 2012.

16. S poukazom na už uvedené ústavný súd zastáva názor, že podanie sťažnosti na pried'ahy v konaní predsedovi súdu podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch z 23. júla 2012 v krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu z 11. septembra 2012 sa môže javiť ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným pried'ahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05).

17. Ústavný súd v závere dáva sťažovateľovi do pozornosti skutočnosť, že predmetné rozhodnutie ústavného súdu nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok v tejto veci za predpokladu zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu vo veci dochádza k zbytočným pried'ahom v konaní, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

18. Z dôvodu odmietnutia sťažnosti sa ústavný súd nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti (príkaz okresnému súdu konať vo veci, priznanie primeraného finančného zadost'účinenia a náhradu trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2012